

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 26.4.2024
Sayı : 658

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülizar BİÇER KARACA
TBMM Başkanvekili
Denizli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 29-4-2024	Esas No: 2/2129

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
26 Hisan 2024
Numara:

T B M M G N E L E V R A K
26 Hisan 2024
No: 1415706

GEREKÇE

Kadın memurların doğum sonrası kullandığı ücretli izin hakları 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda mazeret izni olarak düzenlenmiştir. Yürürlük tarihi 1965 olan Kanundaki mazeret izni hükümleri ise 2011 yılında yeniden düzenlenmiştir.

Kadının iş yaşamındaki rolünün çağın gereklerine göre artması, toplumsal eşitlik ve aile kurumunun yapısı arasında bir denge gözetilmesini de beraberinde getirmiştir. Günümüzde özellikle gelişmiş ülkelerde kadının çalışma şartları düşünüldüğünde, doğum nedeniyle alınan haklı ve makul mazeret izinlerinin kadın açısından dezavantajlı bir durum yarattığı hususu, çalışma şeklinin durumuna göre oluşan verim kaybının ortadan kaldırılması adına kamunun yüklenmesi gereken bir maliyet olarak algılanmakta ve kadın lehine kamu tarafından regüle edilmektedir.

Dünyadaki modeller incelendiğinde doğum nedeniyle Danimarka'da kullanılan toplam mazeret izni süresi 52 hafta olmakla birlikte annelik ücretinin tamamı kamu tarafından karşılanmaktadır. İngiltere'de mazeret izni 39 hafta ve çalışan kadının ücretinin yüzde 90'ı kamu tarafından ödenirken İtalya'da 3 aylık bebeklerden 3 yaşındaki çocuklara hizmet sunan kreşler belediyelerin doğrudan sorumluluğunda ve yine kamu tarafından finanse ediliyor.

Almanya'da ise 14 haftalık toplam mazeret iznine ek olarak, 36 aylık doğum izninin ilk 12 ayında maaşların yüzde 2/3'ü kamu tarafından karşılanıyor.

Türkiye'de toplam 16 hafta olan doğum nedeniyle kullanılan mazeret izni, gelişmiş ülkelere kıyasla oldukça geridedir. İşbu teklifle, kadın memurlar için doğuma bağlı 16 haftalık toplam mazeret izni 32 haftaya çıkartılmakta,

Doğum sonrası gece nöbeti ve vardiyası görevinin ise dört yıl süreyle verilemeyeceği düzenlenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, kadın memurların hamilelik döneminin kırkınıc1 haftasından önce ve doğumdan sonra dört yıl süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası verilemeyeceği amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Madde ile doğum nedeniyle mazeret izni kullanan kadın memurların doğum öncesi ve sonrasında kullandığı ücretli izin sürelerinin arttırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütmè maddesidir.

DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14/10/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 101 inci maddesinin 2 nci fıkrasındaki “hamileliğin yirmidördüncü haftasından” ibaresi “hamileliğin kırkinci haftasından” şeklinde, “doğumdan sonraki iki yıl süreyle” ibaresi “doğumdan sonraki dört yıl süreyle” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 657 Sayılı Kanunun 104 üncü maddesinin A fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“A) Kadın memura; doğumdan önce onaltı, doğumdan sonra onaltı hafta olmak üzere toplam otuziki hafta süreyle analık izni verilir. Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi onaltı haftalık analık izni süresine dört hafta eklenir. Ancak beklenen doğum tarihinden onaltı hafta öncesine kadar sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memur, isteği hâlinde doğumdan önceki dört haftaya kadar kurumunda çalışabilir. Bu durumda, doğum öncesinde bu rapora dayanarak fiilen çalıştığı süreler doğum sonrası analık izni süresine eklenir. Doğumun erken gerçekleşmesi sebebiyle, doğum öncesi analık izninin kullanılmayan bölümü de doğum sonrası analık izni süresine ilave edilir. Doğum öncesi analık izninin başlaması gereken tarihten önce gerçekleşen doğumlarda ise doğum tarihi ile analık izninin başlaması gereken tarih arasındaki süre doğum sonrası analık iznine ilave edilir. Doğumda veya doğum sonrasında analık izni kullanılırken annenin ölümü hâlinde, isteği üzerine memur olan babaya anne için öngörülen sürenin iki katı izin verilir. Beş yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren onaltı hafta süre ile izin verilir. Bu izin evlatlık kararı verilmeden önce çocuğun fiilen teslim edildiği durumlarda da uygulanır.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

